

Fremsat den 1. marts 2022 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Anne Valentina Berthelsen (SF) og Karsten Hønge (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om rettigheder for terrorofre

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingssamling at undersøge, hvad det koster at sikre, at ofre for terrorisme garanteres de rettigheder, som ofrene ville have efter EU's direktiver om henholdsvis bekæmpelse af terrorisme og rettigheder for ofre for kriminalitet, og derpå vende tilbage til Folketinget med henblik på at drøfte initiativerne og finde den fornødne finansiering.

Bemærkninger til forslaget

Terrorhandling er blandt de mest alvorligt angreb på demokratiet og retsstaten, man kan tænke sig, og udgør en krænkelse af de grundlæggende værdier, vores samfund er bygget på: menneskets værdighed, frihed og ret til at udøve grundlæggende rettigheder.

Ifølge Center for Terroranalyse (CTA) under PET, er terrortruslen mod Danmark fortsat alvorlig, og Danmark har tidligere har været genstand for angrebsplanlægning, angrebsforsøg og gennemførte angreb. Center for Terroranalyse vurderer ligeledes, at der fortsat både er kapacitet, hensigt og planlægning, som betyder, at et terrorangreb kan finde sted uden forudgående efterretningsmæssige indikationer og varsel (»Vurdering af terrortruslen mod Danmark, 2021«, CTA, den 31. marts 2021). En særlig bekymring knytter sig til personer, der har gennemgået relativt kortvarige radikaliseringsforløb, og personer, der ekskluderes fra eller afvises af ekstremistiske miljøer, eksempelvis på grund af særlig ekstreme holdninger eller opførsel. CTA vurderer, at truslen om terrorforbrydelser både udgår fra personer i radikaliserede miljøer i Danmark og fra radikaliserede personer i udlandet.

Alle ofre for forbrydelser skal opleve, at de modtager den støtte fra myndighederne, som er nødvendig, for at de kan komme videre i livet. Det gælder i særdeleshed ofre for terror, der oftest er under stor offentlig mediebevågenhed som følge af den forbrydelse, de er blevet udsat for, og som derfor har behov for anerkendelse og respektfuld behandling fra samfundets side. Det er imidlertid ikke altid den oplevelse, ofrene står tilbage med (»Ofrene for Krudttønden og synagogen: Gentænk Danmarks krig mod terror«, Jyllands-Posten, den 10. september 2021).

Terrorisme udgør på en gang et af de groveste tænkelige angreb på de grundlæggende værdier og principper vores demokratiske samfund bygger på og er samtidig et voldeligt og krænkende angreb på det enkelte individ. Lovgivningen bør derfor – i højere grad end det er tilfældet i dag – tilgode ofre for terror via et stærkere sæt af rettigheder og beskytte dem og deres nærmeste mod sekundær viktimitisering og gentagen intimidering.

Det fremgår imidlertid af justitsministerens besvarelse af Retsudvalget, alm. del – spørgsmål 1571 og 1573, folketingsåret 2020-21, at regeringen ikke har noget overblik over, hvem der egentlig bør anses for at være ofre for terrorangrebene i København i 2015, i Barcelona i 2017, i Marokko i 2018 og i Sri Lanka i 2019, og hvilken kontakt myndighederne har haft med de pågældende personer hidtil. Uden en klar definition på, hvem der egentlig er ofre for terrorisme, er det umuligt at tilvejebringe den rette hjælp og støtte fra myndighederne.

Der er på europæisk plan vedtaget lovgivning, som meget klart slår fast, hvilke krav staten skal leve op til i forhold til eventuelle terrorofre. EU's direktiv 2012/29 om rettig-

heder for ofre for kriminalitet (offerdirektivet) og direktiv 2017/541 om bekæmpelse af terrorisme (terrordirektivet) er imidlertid omfattet af det danske retsforbehold, da de er vedtaget med hjemmel i tredje del, afsnit V, i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. Direktiverne fastsætter bl.a. minimumsstandarder for, hvem der anses for at være ofre i et terrorangreb, og hvad disse ofres rettigheder er.

Terrordirektivet, der udgør et supplement til offerdirektivet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse af ofre for terrorisme, sikrer, at der etableres særlige tjenester til at bistå og hjælpe ofre for terror. Sådanne tjenester skal have tilstrækkelig kapacitet og organisatorisk struktur til at yde bistand og hjælp til terrorofre umiddelbart efter et angreb og så længe, som det er nødvendigt efterfølgende, alt efter det enkelte offers specifikke behov. Disse tjenester skal være fortrolige, gratis at benytte, på højt fagligt niveau og let tilgængelige for alle terrorofre. Tjenesterne skal særlig omfatte proaktiv krisehjælp og kyndig psykologisk bistand, offerstøtte til at afhjælpe senfølger samt vejledning og oplysning om ethvert retligt, praktisk eller finansielt anliggende, jf. Retsudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 492. Det følger ligeledes af direktiverne, at medlemsstaterne skal sikre de nødvendige tiltag til beskyttelse af ofre for terrorisme og deres familier i overensstemmelse med offerdirektivet og beskytte disse mod sekundær og gentagen viktimitisering. Et beredskab skal således stå klart, så det kan sættes i gang og imødekomme terrorofres særlige behov i timerne efter et terrorangreb, og så længe det efterfølgende er nødvendigt for at imødegå senfølger.

Ofre for terror har behov for at kende sandheden. De har behov for at vide, hvad der er sket, og hvordan og hvorfor. Det bør derfor også undersøges, hvordan dette bedst kan sikres, f.eks. ved at der altid foretages en grundig evaluering eller efterfølgende offentlig undersøgelse, hvis et terrorangreb skulle ramme Danmark. Dette fremgår ikke direkte af offerdirektivet og terrordirektivet, men er efter SF's opfattelse oplagt at se på som et supplement i forbindelse med en undersøgelse af, hvad det koster at sikre de rettigheder, som direktiverne giver.

Ingen regering vil kunne garantere, at Danmark ikke igen bliver ramt af terror, og skulle det værste ske, skal vi have beredskabet på plads og kunne hjælpe ofrene bedre, end det hidtil er sket. Og så skal vi naturligvis gøre alt for at forebygge, at det overhovedet kommer dertil. SF mener, at vi i Danmark bør garantere ofre for terror de rettigheder, som de ville have efter terrordirektivet og offerdirektivet, og derfor bør Folketinget pålægge regeringen i indeværende folketingssamling at undersøge, hvad det koster at sikre ofre for terror disse rettigheder. Derefter skal regeringen vende tilbage til Folketinget med henblik på at drøfte initiativerne og finde den fornødne finansiering heraf.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om rettigheder for terrorofre.

(Beslutningsforslag nr. B 150)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.